

Sygn. akt I UK 170/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Bohdan Bieniek

SSN Krzysztof Staryk (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania Firmy Handlowo - Usługowej „A.” Spółki jawnej w Z.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w N.
o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 3 września 2019 r.,
skargi kasacyjnej Firmy Handlowo - Usługowej „A.” Spółki jawnej w Z. od wyroku
Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 grudnia 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

I oddala skargę kasacyjną,

**II zasądza od Firmy Handlowo - Usługowej „A.” Spółki jawnej
w Z. na rzecz organu rentowego kwotę 240 (dwieście
czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2017 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z odwołania J. W. T. i Firmy Handlowo – Usługowej „A.” Spółki w Z. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w N. – oddalił apelacje odwołujących się od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w N. z dnia 9 marca 2016 r., sygn. akt IV U (...), którym Sąd Okręgowy zmienił decyzję organu rentowego z dnia 13 lipca 2015 r. i ustalił wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla J. W. T. jako pracownika u płatnika składek F.H.U. „A.” Spółka jawna w Z. od dnia 27 października 2014 r. na kwotę 3.000 zł; w pozostałej części odwołanie oddalił.

Powołaną decyzją z dnia 13 lipca 2015 r. ZUS Oddział w N. stwierdził, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla J. W. T. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w Firmie Handlowo-Usługowej „A.” Spółce jawnej w Z. od dnia 27 października 2014 r. stanowi kwota 1.800 zł.

Sąd Okręgowy ustalił, że Firma Handlowo Usługowa „A.” Spółka jawna w Z. prowadzi działalność od 1 sierpnia 2001 r. w zakresie sprzedaży hurtowej drewna i materiałów budowlanych. W dniu 27 października 2014 r. D. W. reprezentująca spółkę „A.” zawarła z J. W. T. umowę o pracę na czas nieokreślony, na stanowisku specjalisty ds. finansów, w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem w wysokości 4.200 zł brutto. Na mocy aneksu do umowy o pracę, sporządzonego w dniu 12 listopada 2014 r., dopuszczono możliwość świadczenia pracy przez J. W. T. w miejscu jej zamieszkania. Od 28 listopada 2014 r. do 25 lutego 2015 r. J. W. T. była niezdolna do pracy z powodu choroby, a od 26 lutego 2015 r. przebywała na urlopie macierzyńskim. J. W. T. odbyła w spółce „A.” w okresie od 23 września 2013 r. do 22 grudnia 2013 r. praktykę absolwencką oraz w okresie od 27 stycznia 2014 r. do 26 października 2014 r. staż na podstawie skierowania przez Powiatowy Urząd Pracy w Z.. J. W. T. posiadała odpowiednie kwalifikacje do podjęcia pracy na stanowisku specjalisty ds. finansów – ukończyła studia wyższe na Uniwersytecie [...] w K. na kierunku zarządzanie o specjalności rachunkowość. Przed podjęciem spornego zatrudnienia przedłożyła zaświadczenie lekarskie z dnia 20 października 2014 r. potwierdzające zdolność do wykonywania pracy. W dniu 28 października 2014 r. została przeszkolona w zakresie przepisów bhp. Do obowiązków J. W. T. należało: sporządzanie raportów kasowych, wprowadzanie faktur do rejestru

zakupów, sporządzanie rejestru zakupu towaru oraz rejestru towarów wrażliwych tzw. „odwrotne obciążenie”, wprowadzanie dokumentów do rejestrów księgowych (rejestr bankowy, rejestr zakupu, sprzedaży), sprawdzanie dokumentów pod względem merytorycznym i rachunkowym, sporządzanie deklaracji do Urzędu Celnego, sporządzanie zestawień sprzedaży wyrobów akcyzowych, klasyfikacja zdarzeń gospodarczych z punktu widzenia kosztów - tzw. klasyfikacja rodzajowa, dekretowanie dokumentów, opracowanie poleceń księgowych związanych z zamknięciem miesiąca (amortyzacja, przeksięgowanie dochodów i kosztów), obliczanie należnego podatku VAT, przygotowanie danych do sporządzania deklaracji VAT, decydowanie o możliwości skorzystania z tzw. ulgi na złe długi, analiza stanu rozrachunków z odbiorcami i przygotowanie danych do windykacji, analiza wpłat dłużników pod kątem zwrotu „ulgi” na złe długi do Urzędu Skarbowego, uzgadnianie sald kont i rozliczanie rozrachunków z dostawcami i odbiorcami. Została ona upoważniona przez pracodawcę do podpisywania sporządzanych bądź sprawdzanych dokumentów i w trakcie zatrudnienia podpisywała m.in. faktury i raporty kasowe, sporządzała deklaracje dla podatku akcyzowego.

W spółce „A.” byli zatrudnieni kierowcy, operatorzy wózków, magazynier S. S. oraz sprzedawcy: D. S. i W. M.. Czynności w firmie poodejmowali również wspólnicy spółki: D. W. i P. W.. Zamówieniami towaru zajmował się P. W. oraz W. M. i D. S., natomiast księgowością D. W. i J. W. T.. D. W. oraz J. W. T. pracowały w pomieszczeniu znajdującym się w hurtowni. J. W. T. świadczyła pracę od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00. Pierwotnie pracowała wyłącznie w siedzibie firmy. W dniu 12 listopada 2014 r. wystąpiła z pisemnym wnioskiem o umożliwienie jej wykonywania pracy w miejscu zamieszkania. Pracodawca przystał na taką formę świadczenia pracy, przekazał do jej dyspozycji laptop z oprogramowaniem, drukarkę, telefon komórkowy i przenośną pamięć USB. Nadzór nad pracą J. W. T. sprawowała D. W.. Swoją obecność w pracy J. W. T., podobnie jak inni pracownicy za wyjątkiem kierowców, potwierdzała podpisem na liście obecności znajdującej się w siedzibie firmy. Wynagrodzenie za pracę J. W. T. zostało ustalone w drodze negocjacji, a na jego wysokość wpływało posiadane wykształcenie i kwalifikacje ukierunkowane na wykonywane czynności. Zarówno

przed zatrudnieniem J. W. T., jak i w czasie jej nieobecności w pracy związanej z chorobą i macierzyństwem, należące do niej obowiązki wykonywała i wykonuje D. W..

Sąd pierwszej instancji uznał odwołanie za częściowo uzasadnione i powołując się na przepisy art. 6 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 18 ust. 1 i 2, art. 20 ust. 1 i art. 4 pkt 9 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 78 k.p. – stwierdził, że wprawdzie J. W. T. świadczyła pracę zgodnie z zakresem obowiązków, to jednak nie były to czynności wymagające dużego nakładu pracy, tak ponadprzeciętnego, aby wynagrodzenie za pracę przewyższało tak znacznie średnie wynagrodzenie za pracę obowiązujące w 2014 r. Zarówno przed zatrudnieniem J. W. T., jak i w czasie jej nieobecności w pracy związanej z chorobą i macierzyństwem, należące do niej obowiązki wykonywała i wykonuje D. W.. Według Sądu ustalając odpowiednią wysokość wynagrodzenia ubezpieczonej należało między innymi uwzględnić średnie miesięczne wynagrodzenie w IV kwartale 2014 r., które wynosiło 3.942,67 zł oraz przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w 2014 r., które wyniosło 3.781,14 zł. Cechy charakteru, indywidualne predyspozycje do pracy oraz doświadczenie ubezpieczonej nie są wystarczającą podstawą do ustalenia tak wysokiego wynagrodzenia, w sytuacji gdy charakter wykonywanej pracy i nakład pracy tego nie uzasadnia. Ponadto wynagrodzenie J. W. T. pozostawało w znacznej dysproporcji w stosunku do wynagrodzenia pozostałych pracowników spółki „A.”. Ustalone w umowie o pracę wynagrodzenie w kwocie 4.200 zł nie odpowiadało ekwiwalentności wykonywanej pracy. Uwzględniając realia polskiej gospodarki, realia życia i lokalnego rynku pracy, a także zasady współżycia społecznego, odpowiednie było wynagrodzenie na poziomie 3.000 zł. Wzorzec godziwego wynagrodzenia, który czyni zadość ekwiwalentności zarobków do rodzaju i charakteru świadczonej pracy oraz posiadanych przez pracownika doświadczenia i kwalifikacji zawodowych musi uwzględniać między innymi takie czynniki, jak: siatka wynagrodzeń obowiązująca w zakładzie pracy, średni poziom wynagrodzeń za taki sam lub podobny charakter świadczonej pracy w danej branży, wykształcenie, zakres obowiązków, odpowiedzialność materialna i dyspozycyjność. Ustalenie „godziwego wynagrodzenia” nie może być dokonane wyłącznie w oparciu

o subiektywną ocenę charakteru wykonywanej pracy przez pracownika na danym stanowisku pracy.

Sąd drugiej instancji podzielił taką ocenę prawną. Według Sądu Apelacyjnego kontrola wynagrodzenia za pracę w aspekcie świadczeń z ubezpieczenia społecznego - tak w zakresie zgodności z prawem, jak i zasadami współżycia społecznego - może być prowadzona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który stosownie do art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.), upoważniony jest do kontroli wykonywania zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń przez płatników składek. Kontrola ta obejmuje między innymi zgłoszenie do ubezpieczenia oraz prawidłowość i rzetelność obliczenia, potrącenia i płacenia składki. ZUS ma kompetencje do badania zarówno tytułu zawarcia umowy o pracę, jak też ważności poszczególnych jej postanowień i może kwestionować te z nich, które pozostają w kolizji z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (art. 58 k.c.). W ramach przewidzianej w art. 41 ustawy systemowej kontroli danych przekazanych przez płatnika składek, organ rentowy może zanegować także wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie. Stanowisko Zakładu, zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy systemowej, podlega kontroli sądowej w ramach postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. W tym przypadku takiej kontroli dokonał Sąd Okręgowy, który nie podzielił w całości stanowiska organu rentowego i wynagrodzenie ubezpieczonej będące podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne określił na kwotę 3.000 zł. Sąd Apelacyjny, uwzględniając całokształt okoliczności sprawy, w tym faktyczny zakres obowiązków ubezpieczonej oraz łączący ją ze współlnikami spółki stosunek pokrewieństwa stwierdził, że ustalenie wynagrodzenia odwołującej się na kwotę blisko dwukrotnie przekraczającą płace innych zatrudnionych pracowników, nie może być uznane za odpowiednie. Wprawdzie strony umowy o pracę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, to jego treść nie może sprzeciwiać się właściwości (naturze) tego stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego (art. 353¹ k.c. w zw. z art. 300 k.p.). Cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą, jednak nie może to

oznaczać akceptacji dla nagannych i nieobojętnych społecznie zachowań oraz korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, przy zawarciu umowy o pracę na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia i ustaleniu wysokiego wynagrodzenia w celu uzyskania świadczeń obliczonych od tej podstawy. Taka umowa o pracę jest nieważna w części ustalającej wygórowane, nieusprawiedliwione rzeczywistymi warunkami świadczenia pracy wynagrodzenie, jako sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego odwołująca się Firma Handlowo – Usługowa „A.” Spółka jawna P. W., D. W. w Z. zaskarżyła skargą kasacyjną. W skardze – opartej na podstawie materialnoprawnej (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) – zarzucono naruszenie następujących przepisów:

1. art. 11 k.p. przez jego niewłaściwą wykładnię i w konsekwencji naruszenie możliwości nawiązania stosunku pracy i ustalenia warunków pracy i płacy jako zgodnego oświadczenia woli pracodawcy i pracownika, w ten sposób, iż bezpodstawnie zakwestionowano wysokość wynagrodzenia odwołującej się J. W. T. , w sytuacji gdy wymiar świadczonej przez nią pracy i zakres obowiązków oraz odpowiedzialność z nimi związana uzasadniała wynagrodzenie w ustalonej wysokości, a wynagrodzenie to nie odbiegało w sposób rażący od wynagrodzeń osób w innych przedsiębiorstwach na tożsamym stanowisku z tożsamym zakresem obowiązków;

2. art. 78 k.p. przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że wynagrodzenie wypłacane odwołującej J. W. T. nie odpowiadało rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu, a dalej nie uwzględniało ilości i jakości świadczonej przez nią pracy oraz przez uznanie, że wynagrodzenie to jest ustalone w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego jako zmierzające do osiągnięcia korzyści z systemu ubezpieczenia społecznego kosztem innych uczestników tego systemu, przy uwzględnieniu wyłącznie kondycji finansowej pracodawcy oraz porównania z wynagrodzeniami innych pracowników zatrudnionych u pracodawcy, z pominięciem okoliczności zawarcia i wykonywania umowy o pracę i autonomii woli stron stosunku pracy nawiązywanego przez prywatnoprawnego pracodawcę;

3. art. 58 § 3 k.c. w zw. z art. 300 k.p. przez błędną wykładnię i przyjęcie, że art. 58 § 3 k.c. daje Sądowi uprawnienie do ukształtowania treści stosunku pracy w ten sposób, że w miejsce nieważnego postanowienia umowy o pracę o wysokości wynagrodzenia, Sąd ma prawo ustalić wysokość wynagrodzenia pracownika według własnego uznania bez podania konkretnych podstaw jego ustalenia.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji; zasądzenie od organu rentowego na rzecz: J. W. T. i Firmy Handlowo - Usługowej „A.” Spółki jawnej P. W. i D. W. w Z. zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za postępowanie przed Sądem drugiej instancji oraz przed Sądem Najwyższym - według norm prawem przewidzianych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W myśl art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod rozagę nieważność postępowania. W postępowaniu kasacyjnym zachodzi też związanie ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

W tym kontekście należy wskazać, że zarzuty skargi kasacyjnej nie dotyczą relewantnych podstaw zaskarżonego wyroku. W myśl bowiem art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (aktualny jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 300 ze zm.; dalej również jako: ustawa) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1-3, stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12. Stosownie do art. 20 ust. 1 i 2 ustawy, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3. Przy ustalaniu

podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe nie stosuje się ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1.

Podstawowe znaczenie w sprawie miał też art. 41 ust. 12 ustawy, w myśl którego, jeżeli ubezpieczony nie zakwestionuje informacji zawartych w imiennym raporcie miesięcznym w terminie określonym w ust. 11, to informacje te uznaje się za zgodne ze stanem faktycznym, chyba że informacje dotyczące okresu objętego raportem zakwestionuje Zakład, wydając decyzję. Również art. 41 ust. 13 stanowił, że jeżeli Zakład zakwestionuje i zmieni informacje przekazane przez płatnika składek, zawiadamia o tym ubezpieczonego i płatnika składek. Jeżeli w terminie określonym w ust. 11 osoba ubezpieczona i płatnik składek nie złożą wniosku o zmianę stanowiska Zakładu, informacje uznane przez Zakład traktuje się jako prawdziwe. W razie złożenia takiego wniosku, Zakład po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego wydaje decyzję.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie II UK 645/16 (LEX nr 2473788) zajęto stanowisko, że w ramach art. 41 ust. 12 i 13 ustawy możliwe jest zanegowanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych - bez jednoczesnej ingerencji w treść umowy i bez zastępowania stron stosunku pracy w kształtowaniu pracowniczych uprawnień płacowych - wysokości ustalonego przez strony umowy o pracę wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, iż zostało ono wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa (art. 58 k.c.). Uprawnienie to wynika z założenia, że na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych umowa o pracę wywołuje skutki nie tylko bezpośrednie, dotyczące wprost wzajemnych relacji między pracownikiem i pracodawcą, ale także kształtuje publicznoprawny stosunek ubezpieczenia społecznego, określa wysokość składki, a w konsekwencji prowadzi do uzyskania odpowiednich świadczeń. Alimentacyjny charakter tych świadczeń oraz zasada solidaryzmu ubezpieczonych, na której oparty jest system ubezpieczeń społecznych, wymagają, żeby płaca - stanowiąca podstawę wymiaru składki - nie była ustalana ponad granicę płacy słusznej, sprawiedliwej i zapewniającej godziwe utrzymanie oraz żeby rażąco nie przewyższała wkładu

pracy, a w konsekwencji, żeby składka nie przekładała się na świadczenie w kwocie nienależnej.

Również w ocenie aktualnego składu Sądu Najwyższego, ocena decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, weryfikowana przez Sąd, czy ustalone przez strony umowy o pracę wynagrodzenie może być uznane za właściwe, uwzględniające przesłankę ekwiwalentności zarobków do rodzaju i charakteru świadczonej pracy oraz posiadanego przez pracownika doświadczenia i kwalifikacji zawodowych, nie powinna być oparta o subiektywną ocenę charakteru pracy wykonywanej przez pracownika na danym stanowisku pracy, ale powinna być dokonana w oparciu o obiektywne wzorce. Dla takiej oceny należy stosować wzorzec, który w najbardziej obiektywny sposób pozwoli ustalić poziom wynagrodzeń za pracę o zbliżonym lub takim samym charakterze i będzie uwzględniał również warunki obrotu i realia życia gospodarczego (koniunkturę gospodarczą, opłacalność działalności w danej branży, miejsce wykonywania pracy, poziom bezrobocia na lokalnym rynku pracy, dostępność wykwalifikowanych kadr). Wzorcem godziwego wynagrodzenia, który czyni zadość ekwiwalentności zarobków do rodzaju i charakteru świadczonej pracy oraz posiadanych przez pracownika doświadczenia i kwalifikacji zawodowych, będzie wzorzec uwzględniający, między innymi, takie czynniki jak: obowiązująca u pracodawcy siatka wynagrodzeń, średni poziom wynagrodzeń za taki sam lub podobny charakter pracy w danej branży, wykształcenie, zakres obowiązków, odpowiedzialność materialna oraz dyspozycyjność.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie P 9/15 (OTK-A 2017/78) stwierdził, art. 83 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 41 ust. 12 i 13, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. c i art. 86 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1778) w zakresie, w jakim stanowi podstawę ustalania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych innej - niż wynikająca z umowy o pracę - wysokości podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe, jest zgodny z art. 2 w związku z art. 84 i art. 217 oraz z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Trybunał wziął pod uwagę, że pracownik - opłacając składkę w wysokości niemal 2,5% przychodu - zapewnia sobie środki na leczenie, rekonwalescencję i powrót do pracy,

w wysokości 80% swego średniego wynagrodzenia (w rozumieniu ustawy zasiłkowej) pobieranego w roku poprzedzającym zachorowanie (potocznie przyjmuje się, że jest to 70% wynagrodzenia brutto), a także środki utrzymania w okresie sprawowania opieki nad dzieckiem urodzonym albo przyjętym na wychowanie. Należy pamiętać, że wysokość świadczeń z ubezpieczenia chorobowego jest pochodną wysokości utraconych z powodu choroby zarobków pracownika, nie zaś jego wkładu finansowego w system ubezpieczenia chorobowego (wynagrodzenie umowne jest podstawą wymiaru zasiłków również tych pracowników, którzy zachorowali albo zaszli w ciążę, już w pierwszych miesiącach zatrudnienia). Świadczenia te mają charakter alimentacyjny, a cały system oparty jest na zasadzie solidaryzmu, co uzasadnia kompetencje ZUS w zakresie zapobiegania nadużywaniu prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, finansowanych przez wszystkich ubezpieczonych.

W tym aspekcie Sąd Najwyższy uznał, że skarga kasacyjna Spółki Jawnej A. całkowicie pomija przedstawione wyżej, uznane za zgodne z zasadami konstytucyjnymi, unormowania, będące podstawą prawną zarówno decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jak i zaskarżonego wyroku. Skarga kasacyjna w materialnej podstawie nie dotyczy więc istoty sprawy. Wskazane w niej przepisy Kodeksu pracy mają zastosowanie do roszczeń z zakresu prawa pracy, a nie do sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych. Jak wyżej wskazano, w ramach art. 41 ust. 12 i 13 ustawy możliwe jest zanegowanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych - bez jednoczesnej ingerencji w treść umowy i bez zastępowania stron stosunku pracy w kształtowaniu pracowniczych uprawnień - wysokości ustalonego przez strony umowy o pracę wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, iż zostało ono wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa (art. 58 k.c.).

Wskazane w skardze kasacyjnej art. 11 k.p. oraz art. 78 k.p. nie mogły być samodzielną podstawą niniejszej skargi kasacyjnej.

Ponieważ skarga kasacyjna nie zarzuca naruszenia art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1 i 2 oraz art. 41 ust. 12 i 13 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie

ubezpieczeń społecznych, uniemożliwia to Sądowi Najwyższemu dokonanie merytorycznej oceny zaskarżonego wyroku w postępowaniu kasacyjnym.

Z tych względów Sąd Najwyższy skargę kasacyjną oddalił na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).